

qual es manllevà el bc. bisc i guip *errenteria* 'duana', Azkue (ja en el vell biscaí del Peru Abarka de Mogel), i el nom de la important vila d'*Errenteria* guip-
anav.

Arrendar [1391, *CoDoACA* xl, 420, 1434, *Ardits*]; «*arrendar*, dar a loguer, *loco*; penre per loguer, *conduco*», Busa N, «*arrendar*. redimo, --- barato se han *arrendat* los delmes. decimae male redempte sunt», OPou (*ThPu*, 127) *Arrendament* [«locatio, conductio, redemptio», Busa-N] «se n'anà a Pedrals portant, --- dins un corn nuat de son mocador de butxaca ---, 25 pessetes de plata, per pagar un compte del *arrendament* de la Cluella», Bosch de la Tr. (*Lena*, 20). *Arrendador* [Busa-N: «locator, redemptor; *arr. del public*: publicanus»; «*arr*: manceps --- *arrendador* de rendes publiques. publicanus», OPou (*ThPu*, 127). *Arrendador*, -adj («conducticiu», Busa-N.) + *Arrender* 'arrendador' val (*añandé*, Bell-lloc, 1961); *arrendable* [Lab. 1839]; *arrendadis*; *errendatari* [Belv.]. *Desarrendar*; *desarrendament*

CPT: +*Rentoi* m. 'rèplica enginyosa o humorística, que cou a l'interlocutor' (Esteve Albert i Corp, en una narració referent a Dosius, 1955) = cast. *rentoy* nom d'un joc de gent apicarada en Cervantes i M. Alemán (cf. *DAut*), pres d'un terme francès mitjà, format amb *rends-toi* (DCEC/DECH IV, 874b31 i n. 5). *Rendivú* 'demostracions d'afalac', *fer ~* en les *Rond d Rond* val. 1 mall, del fr *rendez-vous*

1 Allí llegim que fins i tot el roms *arendä*, *arindä* 'arrendament', i verb *arendä* vindrien del català per conducte de l'eslau; però «Kat» deu ser lapsus o err. tip. per romànic o 'llatí' («Lat.»), per més que M-L no usa 'llatí' per 'romànic', que és el que ha de ser. És clar que degué venir d'una forma veneciana o dalmàtica, variant de l'it. *rendita*, amb haploglògia o sonorització, a través del serbo-croat o l'eslavó serbi.

Retremir, -mit, V. *tremolar* *Retret*, *retreta*, *retreure*, V. *treure* *Rèria*, *retriar*, V. *triar* *Retribució*, *retribuïdor*, *retribuïr*, *retribuïtu*, V. *tribut* *Retrixxar*, V. *trinxar* (TRENCAR) *Retro*-forma prefixada del ll *retro* 'endarrere' *Retrò*, V. *tronar* *Retroactiu*, -*tivitat*, V. *acte* *Retrobar*, V. *trobar* *Retròca*, V. *retòric* *Retrocèdir*, *retrocés*, *retrocessió*, V. *cedir* *Retrògrad*, *retrogradació*, *retrogradar*, V. *grau* *Retronar*, V. *tronar*

RETRONXA, pres de l'oc ant. *retroncha*, variant de *retroencha*, que fou adaptació del francès antic *rotrouenge* 'cançó d'amor, amb tornada a cada estrofa', el qual sembla ser derivat del nom dels *Rotrou* senyors del Perche, un dels quals fou celebrat en aquesta mena de composició □ 1ª doc : c. 1210, *retronsa*, R. Vidal de Besalú.

Rom vi, 346; Appel, *Chr*, 123 62. L. d'Aversó explica i descriu la *retronxa* en el *Torcimany* i, 94; la *cobla* i clàusules *retronxadas*, i, 94 i 1284; i usa ell mateix el verb *retronxar* com a equivalent de *retornar* 'repetir' (i, 94, 139); el *DAG* dóna cita de *retronxa* en

les *Trobes* valencianes de 1474 En oc ant es troba en general *retroencha* o bé *retroensa* (PSW VII, 304), però la dada més antiga és en el nostre Guerau de Cabreia (*Chrest de Bartsch*, 91 24), 3.ª quart del S XII; i en francès apareix molt sovint des de Wace, mj. segle XII. Sobre l'etimologia tractaren, després d'estudis lleugers de Wackernagel i Gennrich, PMeyer (*Rom* XIX, 36-41) i W. Suchier, que en donà la primera explicació completa i coherent en *ZRPb* XVIII, 282-4 (i *ASNSL* CLII, 143-4), acceptada per Gaston Paris, *Rom* XXIII, 616, i Wartburg (*FEW* X, 509). Al sufix fr -*enge* (< germ -INGA) respon normalment -*enca* en llengua d'oc (< INCA), en forma llemosina -*encha* (*retroencha* rimant amb *Flamencha*, cita del PSW). D'on el derivat *retroenchar*, que ja apareix, contret en *retronchar*, en les *Leys d'Amors*, ajudant-hi la influència de *troncar*/*tronchar*: és la forma que està a la base de les usades en cat; *retroensa* degué néixer per influència del freqüent sufix; i alhora per ultracorrecció de la *ch* normando-picarda equivalent de -*ç*- del francien i l'ocità. *Retronxar* és malentès del dicc. Salvat (no en Labèrnia)

Retropulsió, V. *espellar* *Retrospectiu*, V. *espectacle* *Retrossar*, V. *trossar* *Retrotracció*, *retrotraure*, -*treure*, V. *treure* *Retruc*, *retrucar*, V. *trucar*

RETRUNYIR, del ll. RETÏNNIRE 'tornar a sonar o a retrunyir', 'ressonar', derivat de TÏNNIRE 'cascavellar', 'ressonar', alterat per influència de TRONAR; com que també es troba *retrouni* en bona part dels parlars occitans, però no en les altres llengües romàniques és probable que aquest encreuament ja vingui d'antic, si bé no del llatí vulgar. □ 1ª doc : Lab. 1864

Negligit pels diccs. (el *DAG* remet de *retroyir* a *retrunyir*, però aquest no hi és), en el Lab. de 1840 no hi ha més que *retronar*, al qual remet *retrunyir* en l'ed. de 1864.

Verdaguer: «--- Del temple per les tombes son crit fa ressonar: / —Vora Àfrica ab mos hèroes a nit m'endormiscava, / quan veig colossal Geni baixar del firmament; / --- / me deixondí: lo rúfol fantasma ja no hi era, / mes, sols un llenyer d'ossos, restava de mos braus—. / Sa veu pel temple encara *retruny*, quan, a l'altura, / lo carro sotraqueja dels trons, aixordador; / --- / de prompte a un terratrèmol que 's juny ab la tempesta / ---», *Atlàntida* III, 23c (dins la part que hi afegí en la versió de 1877, i que no hi era a la de 1867) També en altres obres seves: «Y 'l nom de Déu sempre *retruny* més alt»; «Atravesat ab la llança, / això digué ab un gran crit, / que *retrunyí* en la meua ànima, / y avuy encara hi *retruny*, / ab la terrible llançada» (*Idil·lis i cants místics*; *Flors del Calvari*, O. C. Pop. xvi, 121).

Així mateix és una paraula generalment coneguda en cat, central i del Nord-est; i des de la meua infància l'havia sentida força vegades a Bna etc, tant en les formes arrizotòniques, com en el present *rètrunç*. És clar que aquesta conjugació forta és ja una prova de la gran antiguitat del mot en català. Que no figurí en